

BUDAFOK-TÉTÉNYI LAPOK

KÖZSÉGI POLITIKAI HETILAP

A szerkesztőség és kiadóhivatal ideiglenes helyisége:
BUDAPEST, IV., SEMMELWEISS-U. 4.
Mindennemű postai küldemény „Budafok-Tétényi
Lapkiadó R.-T. Budafok” címre küldendő.
Hirdetés díjazás szerint. — Kéziratot nem adunk vissza.

Főszerkesztő: **Dr. LUKÁCS IMRE.**
Felelős szerkesztő: **SZEREMLEY LAJOS.**
Kiadótulajdonos: **Budafok-Tétényi Lapkiadó
Részvénytársaság.**

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre 5.— korona.
Fél évre 2.50 „
Negyed évre 1.25 „
Egyes szám ára 10 fillér.
MEGJELENIK EGYELŐRE MINDEN VASÁRNAP.

Nyomda-technikai akadályok miatt csak nyolc oldalra terjed mai számunk s így hireink nagy része és több rovatunk kimaradt; kérjük ezért t. közönségünk elnézését. — Rajta leszünk, hogy mielőbb a tervezett, rendes 16 oldalon adhassuk a lapot.

önkéntelen, lassu fejlődés volt ez, hanem egy öntudatos, tervszerű, eltökélt akarat műve.

Amiből más városok ilyenén átformálódása táplálkozik, annak Budapest híjával volt, sőt van részben ma is környéke, vegyes és idegen nyelvű falvakból áll. A főváros fiatal magyarságának lett a feladata, megmagyarosítani a környezetét.

Ebben a feladatában kíván a „Budafok-Tétényi Lapok” segítségünkre sietni s mi meglegetve feleje a magyarságért lobogó zászlókat, örömmel üdvözljük táborunkban, amelynek csatái elveszthetetlenek.

Rákosi Jenő.

Programmunk.

Ha új lap indul bárhol is, két kérdés merülhet fel az emberek előtt. Van szükség az új lapra? ez az egyik kérdés; lesz-e annyi olvasója, hogy fenn lehessen tartani a lapot: ez a másik.

Budafokon új lapot indítani — előismerjük — nagy merészség. Nem azért, mintha nem volna annyi intelligens lakója, amennyi egy jól szerkesztett, modern hetilap fenntartásához szükséges, hanem azért, mert

a közeli főváros felszívó ereje oly nagy, budafokvidéki községek lakóinak a fővárossal való nexusa oly szoros, hogy azt hiszik: hogy a fővárosi lapok eléggé tudják szolgálni az ő speciális, községi érdekeiket is.

Hát ez nem áll; de rossz néven sem lehet venni a fővárosi nagy lapoktól, hogy ők nem a budafokvidéki, hanem a fővárosi és országos érdekeket szolgálják. Hanem a mi helyi ügyeink megbeszélése, megvitatása, a helyi hírszolgálat kielégítése saját érdekünk és saját kötelességünk.

Hogy van-e szükség egy erős, modern, községi hetilapra, azt igen könnyű megállapítani. A helyi hírszolgálat kielégítése csak másodrendű kérdés, de szinte megköveteli a lap indítást a községi társadalmi élet széttagoaltsága, a közügyekkel való nemtörődés. Kis csoportok és kis érdekkörök önzetlen munkálkodásából sem fakadhat siker, életrevaló eszméi közkinccsre nem válhatnak. A széttagozott társadalmi életbe csak egy erős, elterjedt lap tud a közügyek iránt érdeklődést vinni, csak ez tudja az eszméket mindenkivel megismertetni, a véleményeket tisztázni, az alkalmat a leghargiából fölbreszteni és a lekiösmertetet megszólaltatni.

Nem egy ember vállalkozása ez a lap; egyesült erővel fogott össze több hivatásos és nem hivatásos író, hírlapíró és szakíró, hogy olyan lapot adjon a budafokvidéki közönség kezébe, mely messze felül álljon a vidéki lapok átlagos niveaujának. Hogy pedig e lapot fekenyerezzni, elhallgattatni vagy megfizetni nem lehet: arról a lapkiadó tulajdonos személye is elég garancia.

„A magyarságért!”

E jelszóval indul utjára egy új lap a főváros jobbparti részének a periferiájában.

A modern életben egy nemzeti főváros a nemzet leghatalmasabb védővára. Egy főváros, amely nyelvében, szellemében és érzéseiben nemzeti, megdönthetetlen erősség. Fénynek, világosságnak, erkölcsi hatalomnak a forrása. Az újabb időben a magyar nemzet egyik legnagyobb cselekedete, hogy egy ily főváros teremtésének alapjait meg tudta vetni. Alig egy félszáz év alatt Budapestnek magyar jellemet tudott adni. Pedig e munka sikerének hiányzott egyik alapfeltétele: a főváros környékének szinmagyarsága. Nem egy természetes,

TÁRGA.

Őszi alkonyat.

Bealkonyodni kezd,
Az óra ötre jár.
A fellegek közül
Kicsillan egy sugár;
A sárga lombokon
Az esti pir ragyog . . .
— A messziségbe' tán
Egy égszemü leány
Levéltírásba fog.

A lárma és zörej:
Szélid melodiák;
Egyik, ha csöndesül:
Másikba ömlik át.
Egy őszi napsugár
Cikáz a táj felett . . .
— A messziségbe' tán
Az égszemü leány
Most írja, hogy: szeret!

Egy röpke perc alig
S bealkonyodva már,
És szertefoszlik im,
Az őszi napsugár.
Felhőbe száll a nap
S kioltja mind a pirt . . .
— A messziségbe' tán
Az égszemü leány
Széttépte a papírt.

Napsugár a ködben.

Személyek:

A leány: (16—16 éves; középtermetű; haja geszteueybarna, nem rég még koszoruba hordta, újabban nagylányosan fésüli; nagy, kék szemét lesüti, de néha-néha kíváncsi vágyakozással tekint föl. Sötét-kék ruha, barna relőttö, világos prém boa, fején egyszerű női sipka. Kezében könyvek, kopott szíjjal összekötve. Felső leányiskolába jár.)

A fiú: (19—20 éves; magas; szépen fésült hajjal; bajusza most ütözködik, ruhája sötét, egyszerű, szép. Hetedik gimnáziumba jár, de a feltétlenül szükséges könyveket belső zsebében viszi, mert így inkább gondolhatják jogásznak.)

A kalauz.
Az ellenőr.
A fináncz.
Egy sváb asszony.

Történik: a villamoson, hétfőn reggel 7-kor Téténytől Budapestig.

A leány: (a kocsí elején ül) . . . nemsokára elmentek a többi vendégek is, kilenc órakor aztán szépen elmentünk csicsijba. (Kinéz az ablakon.)

A fiú: (mellette ül, de nem ér a leányhoz; a földre néz): Megint ez a csicsijba! Pedig már hányszor kértem, hogy ne beszéljen ilyen kislányosan . . .

A leány: Kért, kért. De hát én nem tudok leszokni róla. Különb is anyuska azt mondja, hogy ráérek még nagy leány lenni, majd ha én is földrajznagysága leszek. Hát én ugy beszélek, ahogy tudok. Ha nem tetszik: tegyen róla.

A fiú: De kérem . . .

A leány: Mit kér? Az embert folyton szekálja, aztán még ő beszél.

A fiú: Ha én azt úgy elmondanám magának, amit úgy magamban gondolok! Ha én meg tudnám magával értetni, hogy magának egy kicsikét másra is kellene gondolni néha, nem csak a norvég fjordokra, a vegyes másodfoku egyletekre meg az édes mamájára!

A leány: (lehunyt szemmel) Nem, nem. Nem lehet, nem szabad.

A fiú: De hát mért? Egy-két év múlva én is önálló férfi vagyok, magának sem szabadna örökké mások akaratának alávetni magát. Azért, mert idősebb testvérem van; az még nem ok . . . Pár év csak ugysis, akkor én kész férfi leszek, aztán oda állok maga elé és kimondom —

A kalauz: Meddig tetszik kérem? Van jegy már kérem?

A leány: Bérlet!

A fiú: (lassan) Nyomorult! Ha most nem jön: kimondom. Ki tudja, mikor lesz megint alkalom . . . !

A leány: Nézzte, milyen köd van! Alig látni a fákat is.

A fiú: Igen.

Bár egyelőre nyomda technikai akadályok miatt vasárnap fog megjelenni e lap, a közel jövőben már hétfői lap lesz lapunk; igazi, hétfőre virradó éjjel nyomott lap, mely a főbb vasárnapi eseményeket is közli. Aki tehát más napokon nem tud el lenni nagy lapok nélkül: nem nélkülözheti ezt sem. De pótolni fogja lapunk a napilapot is, amennyiben essay és szemlésszerű összefoglalásban ösmertetni fogja az elmúlt hét minden fontosabb eseményét úgy, hogy mint kortörténeti forrás munka, ne csak pillanatnyi, hanem maradandó becsű tára legyen e lap az általános hírszolgáltatnak s a budafokvidéki társadalom speciális életének. Tizenhat oldal terjedelmű lesz e lap rendszeren, az első számokban csak azért nem tudjuk ezt betartani, mert nem találtunk megfelelő nyomdára.

Lapunk egyelőre csak községi politikával foglalkozik, országos politikával nem. De már a jövő év elején országos politikai hetilappá fog átalakulni. Nem anyagiakon mulik ez, hanem a politikai helyzet tisztulását akarjuk kívánni, de ennek kialakulása után sem állunk pártok szolgálatába. Elég nekünk az igazság szolgálata.

A budafokvidéki közügyek ismertetése, tervek nyilvánossá tétele, megvilágítása, megbeszélése, a községi közigazgatás figyelmes szemlélete, bírálata, más községek közigazgatásával való okszerű összehasonlítása és mérlegelése, szóval a közjólét fejlesztése lesz a mi fő feladatunk. Tekintettel a közeli főváros óriási felszívó erejére meg fogják vitatni a közeli vagy távoli jövőben bekövetkező hozzácsatolás esélyeit, de meg fogjuk beszélni azt is: nem volna-e üdvös, ha Budafok rendezett tanácsu városá alakulna. Közölni fogunk véleményeket és ellenvéleményeket s olvasóink állást foglalhatnak, — de nem az egyik vélemény, hanem az igazság és közérdek mellett.

A közélet megfigyelése s a társadalmi élet ismertetése lesz második fő feladatunk. Apró zsebtolvajlásokról nem adunk hírt ciceró betűs vezércikkben, van nekünk e célra egyéb témánk. Budafok, Nagy- és Kistévény, Albertfalva és a Baross Gábor telep, nem különben a többi szomszédos községek: Érd, Tárnok, Martonvásár, Szentpéter, Budaörs, Bia, Torbágy, Törökbálint és a Kőérberék nyaralótelep közös érdekeinek megvitatása; az elmúlt év községi közigazgatásának s a jövő év terveinek

ösmertetése, megbeszélése sok-sok fontos és közérdekű dolognak. Célszerű lenne-e Budafokra helyezni a járási székhelyt? Ideje volna-e a budafoki járásbírószéket és telekkönyvi hivatalt fölláttatni? Kellene-e jobb világítás, kövezés, aszfaltozás, csatornázás, vízvezeték? Sürgös-e villamos forgalom gyorsítása; szárnyvonal építése föl a «Haidé»-ra, az Érd-martonvásári vonalrész kiépítése, a kistévényi déli vasúti megálló létesítése, a helyi hajóáratok újbóli fölvétele s a Csepelre való csavargózás átkelése megindítása? Jó lenne-e, ha a polgári iskola mellé községi gimnázium állíttatnék s ha a polgári iskola ambiciózus tanári kara által tartott szabad-lyceumi előadásokhoz népakadémiaszerű, de magas színvonalu tanfolyamok is nyíttatnának? Van-e szükség új iskolákra, ovodákra, termelési-szövetkezetre, színpártoló vagy egyéb más egyesületekre? A helyi postaforgalom mi módon volna gyorsabbá tehető? A nyaralókat mivel lehetne jobban ide édesgetni, új turista utak nyitásával, strandfürdővel vagy községi zenekarral? Mindezekre és a fölvetődő egyéb helyi vagy országos érdekű kérdésekre nézve megfogjuk interviewolni első sorban az illetékes és érdekelt községi vezérferfiakat, másodsorban a községi ügyekben országosan elősmert nevű szakferfiakat. Helyet adunk lapunkban minden tárgyilagos véleménynek és ellenvéleménynek, a döntést pedig fenntartjuk a kialakult véleménynyel bíró nagyközönségnek.

Rovatainkban röviden megemlékezünk minden maradandóbb értékű érdekes eseményről. Községi, társadalmi, utóbb pedig országos politikai tárgyú *vezércikkeinket és politikai szemléket* neves írók és politikusok írják; „*Budafoki problémák*” rovatunkban Szomaházy István „Mindennapi problémák” című frappáns karcolatai mintájára tárgyaljuk a felvetődő komoly vagy kevésbé komoly kérdéseket, míg „*Tétényi levél*” cím alatt a nagy- és kistévényi tárgyú közleményeket hozunk Porzsolt Kálmán „*Esti levél*” című klasszikus munkái mintájára. Rovatot kapnak még az „*Irodalom és művészet*”, a „*Sport*”, a „*Heti Hírek*”. Bőven szolgáljuk a szépirodalmat, tárcát csak magyar íróktól hozunk, még pedig vagy elsőrangú íróktól, vagy helyi szerzőktől, de utóbbiaknál is szigorú mértékkel mérünk. *Tárcáink* előtt egy-egy verset is adunk szintén vagy tekintélyes költőktől, vagy

helyi poétáktól — ha lesznek, és ha valóban becses művet bocsátanak rendelkezésünkre. *Regényeinket neves külföldi írók írják, első regényünk Budafok környékén játszódik s egy elrejtett kincsről szól. Hogy érdekesebbé tegyék a dolgot: eldávunk egy helyen 10 aranyat, a regényfolytatásokban erre célzás lesz s ha a figyelmes olvasó keresni fogja, egy kis szerencsével rá akadhat. Ha nem: úgy a regény befejezésekor az aranyakat egyik község szegényalapjának fogjuk kifizetni.* „*Fejtörő*” rovatunk megfajított között nagyértékű nyereseményeket sorsolunk ki; lesz „*Vegyes*”, „*Nyílttér*”, „*Közönség köréből*” és „*Szerkesztői üzenetek*” című rovatunk is. A sáisonban közölni fogjuk a közeli látványokat, *szórakozó és kiránduló helyeket, ingyenesen közvetíteni fogjuk a bérbeadó lakásokat, nyilvántartjuk a helyi ipart és kereskedelmet, az országos hírt budafoki borkereskedelem fejlesztése érdekében terjeszteni fogjuk lapunkat a bel- és külföldi borpiacokon.*

Mindezekon kívül egyéb dolgokban is szolgálatára fogunk állani közönségünknek. A tavaszra *kölcsönkönyvtárat és olvasótermet* rendezünk be, mely minden modern segédeszközzel, telefontal, stb fel lesz szerelve. Ha szükség lesz a kérdések szakszerű megbeszélése végett: *felolvasásokat gyűléseket* fogunk rendezni s alkalmas helyen januártól kezdve *mesedélutánokat* fogunk rendezni közönségünk apró gyermekeinek szórakoztatására.

Íróink, munkatársaink sorában elősmert nevekkal fog találkozni olvasóközönségünk. Belmunkatársaink: Parkas Emőd (a „Budapesti” munkatársa), Feleki Sándor, Hajdu Endre (a „Nyugat” munkatársa), Heymann Károly (Sport rovatunk vezetője), Krommer Béla (Községi ügyek rovatunk vezetője), Margitai Béla (a „Kispest-Szentlőrinci Lapok” főmunkatársa), Nicklász Béla (riport), Olasz Károly (Tanügy), Péchy Erzsike, dr. Rosenberg Zoltán, előri Szabó Ernő, dr. Szerényi Gyula (főmunkatárs), és Várai Kálmán. Lapunk hasábján azonban találkozik olvasóközönségünk Rákosi Jenő, dr. Radó Antal és az irodalom több más nagynevű szereplőjével is, kiknek neveit helyszűke miatt nem sorolhatjuk fel.

Személyes polemikákat sohsem folytatunk, hanem e lap mindig a közért fog küzdeni. A közérdek pedig minden ember. Aki tehát e lapot támogatja, olvassa, terjeszti: a

(Hallgatnak. Öt perc szünet.)

A *fiu*: Látja künn az ágakon a zuzmarát? Virág is körülveszi szeretettel az ágat, hanem meg is dermeszti, le is fagyasztja.

A *leány*: Anyuska nem akar rosszat sohasem. Ő nagyon szeret engem. Ha ő azt akarja, hogy földrajz-naccsága legyek, hát bizonyosan az lesz nekem a legjobb. Legalább kistestvéremet is tudom taníttatni.

A *fiu*: Mindig csak az, hogy „az anyuska nagyon szeret engem.” Hanem... hanem hát... ha maga tudná azt, hogy... hogy én —

Az *ellenőr*: Szabad kérem a jegyeket?
A *leány*: Bérlet!

A *fiu*: (lassan)... evett volna meg a neved napján!

(Hallgatnak. Ismét öt perc.)

A *fiu*: Tegnap mikor eljöttem maguktól, úgy vártam, hogy kikisér-e. Persze hiába....

A *leány*: Hát hogy várhatta? Hát illik az? Én kísérem ki magát?

A *fiu*: No nem úgy, hanem ha csak mintha véletlenül jött volna ki legalább a lakásajtóig. Csak egy percre, csak egy pillanatra...

A *leány*: (lesütött szemmel) Aztán — mért?... Ha kikisértem volna, hát... mi lett volna?

A *fiu*: (elszántan, lassan) Hát... megfogtam volna a kezét... és... és...

(A kocsi megáll a vámnál.)

A *leány*: (remegve) És...?

A *fináncz*: Ide tartozik az a kosár a pad alatt?

A *leány*: (ki néz az ablakon.)

A *fiu*: (fojtott hangon)... áldjon meg, mint a suhai malmot!

(Hallgatnak. Egy perc szünet.)

A *fiu*: (sugva, elszántan) Nézze, én már most az előbb majd elmondtam magának, amit tán jobb volna nem is mondanom. S talán a jó Isten se akarja, hogy kimondjam. Talán jobb is így...

A *leány*: Talán jobb is így...

A *flu*: Nézze künn ezt a nagy ködöt. Hogy eltakarja az utat, a házakat, az embereket, mindent, mindent! Eltűnik minden a gomolygó ködben; eltűnök majd én is a maga utjából szép lassan, csöndesen, észrevétlen. S maga talán akkor jól eső emlékezéssel gondol vissza rám, mint egy elmúlt, késő, őszi napsugárra!

A *leány*: (valami fénylik a szemében)... mint egy elmúlt, őszi napsugára...

(A kocsi megzökken, ablakcsörömpölés, künn káromkodás, az utasok dülöngöznek, összeütődnek, majd fölugrálnak és kitódálnak. Különbben semmi baj, csak egy szeke- ret ütött el a villamos. A lány odaesik a fiuhoz, ez halálra szántan, a nagy zürzavarban észrevétlenül megcsókolja a lány arcát. Szerencsére senki sem veszi észre.)

A *leány*: (sirásra készen): Istenem... mit tett vélem... Mi lesz most...

A *fiu*: (immár félve): Bocsásson meg... nem akartam... örült voltam...

A *leány*: (sir): mi lesz most? mi lesz most?...

A *fiu*: Hát... én... szeretem magát, ha megvár... egy-két év múlva... elveszem feleségül... ha maga is akarja.

A *leány*: (tovább sir.)

A *fiu*: De most ne sirjon! Az Istenre kérem: ne sirjon! Nézze már ide figyelnek!

A *leány*: (csöndesen tovább sir.)

A *fiu*: Kérem, könyörgök, ne sirjon! Bocsásson meg! Megcsókoltam: igaz, de azért nem kell kétségbe esni, nem szabad sirnia... egy ilyen nagy lánynak... Miért sir? Miért sir?

A *leány*: (szepegve): Ha már... megcsókol... mért nem csókolta meg legalább a... számat...

(A ködből kicsillan egy napsugár, ragyogón, fényesen. Az akadályt elhárították, az utasok felszállnak, a villamos elindul.)

Egy *sváb asszony*: Tejtől szoll'sz holn diz Lktriss!

A *fiu* (magában): Az Isten áldja meg ezt a pompás villamost!

A *leány*: (magában): Mit szólna ehhez anyuska, ha tudná?

(Nyolc óra. A villamos beér a végállomásra.)

köznek tesz szolgálatot, és így a saját érdekét is szolgálja. A közönségen a sor, hogy módot adjon terveink beváltására. Bizunk benne, hogy nem fogunk csalatkozni.

Levélyilásról—levélhulláskor.

Valamelyik nyárvégi délután egy megsárgult kis levélke levált a száráról, és a többi falevelek között senkitől sem látva, észrevétlenül lepergett a porba. Aztán fölkapta szárnyára a röpke szellő és elsodorta ki tudja hova, ki tudja merre.

A második lehulló levélke is észrevétlenül végzi be rövid életének mulandó pályáját. És az emberszem még nem látja meg benne a hervasztó ősznek közelgését, nem érzi ki belőle az általános pusztulásnak, hervadásnak figyelmeztető jelét. Néhány levél hullt le csak, szót is alig érdekel, hiszen maradt még elég sok a fákon...

Egyszer azután arra ébredünk, hogy sárga minden falevél, és terítve van a fa-alja lepergett falevéllel. És a csipős őszi szél kergeti az utakon a lepergő, hulló, tépett falevelet.

És jön a tél. És elpusztul minden. Fagyos szél rázza a kopasz ágakat s végtelen hótakaró borítja a letarolt mezőt, meg a virágtalan rétet. Az avar alatt elpusztul az utolsó fűszál és ezzel meghalt az egész természet.

Mi volt a kezdete a pusztulásnak? Volt-e valami figyelmeztető jel? Viharral kezdődött-e vagy metsző hideggel? Égzengéssel-e vagy villámlással?

Nem. A kezdet az volt, hogy egy kicsi megsárgult levél lepergett a fáról. Csak egy levél, egyetlenegy, az is kicsi, sárgult. Lepergett csöndben, észrevétlenül, talán ő maga is vigyázott rá, hogy ne zavarjon meg másokat a pusztulása.

Csak egy levél hullott le s utána pusztul a természet. Az egész természet füves-tül, levelestül, virágostul. És jöhet új tavasz, hajthat új fűszál, rügyezhetik új levél, fakadhat új virág: mind nem az már, amit letépett az őszi szél és elsöpört a téli hóvihár. Új tavasznak új a virága s legfeljebb olyan, mint a régi. Olyan, de nem az.

A történelem évei hosszabbak, mint a természet évei. Egyik népnek egy évszázad sem kell, hogy elérje telét: a pusztulást; más nemzet évezreden át tavaszát éli, vagy küzd a hervasztó őszel. Kihalt nemzetek helyébe születnek mások, elmúlt kultúrák helyett támadnak újak, de ha egy nép, egy kultúra letűnik az élet szinpadjáról: többé fel nem kerülhet reá. Meghalt népnek és letűnt kultúrának még nem volt föltámadása.

Száz éve sincs, hogy a magyar társadalom éledni kezd. Néhány iskola s néhány okos elme még nem kulturális jelenség. Az akadémiánk száz éves sincs, közművelődési intézményeink ugyszólván most alakulnak, hírlapirodalmunk félszázados. Hiszem, hogy most vagyunk még az élet elején; tavaszunk van, rügyeznek a levelek, fakadnak a bimbók. A magyar kultúra erősödő fáján rügyező levél minden új könyv, minden új lap és fakadó bimbó minden új iskola.

S szaporodnak a bimbók, kihajtanak a levelek; itt egy új iskola nyílik meg, ott egy új lap áll a magyar kultúra szolgálatába, mind kettő készen a harcra, a műveltség és a tudatlanság ellen.

A mai nappal megint megszorodott egy lappal az újságok gárdája s a magyarságnak, a magyar kultúrának egygyel több harcosa van. Nem tudom: van-e már másik lap, ahol ez megjelenik; ha nincs: ifjú erővel foghat kitűzött céljához; ha van: együttes munkával szolgálhatják a magyarságnak és a kultúrának eszméjét. Ha fenn tud állani az új harcos: a saját ér-

deme lesz; ha belebukik a közönnel való meddő harcba: mindnyájunkra eshetik egy kis vád. Am egy lap megbukhatik és egy levélke lehullhat a fáról, de a magyarságnak és a magyar kultúrának elpusztulnia, tébbe érnie nem szabad. Pedig hulló levél telet jelenthet, melyből alig lesz vagy sohasem lesz föltámadás.

Örülve az új levélnek a kultúra fáján, üdvözlöm a „Budafok-Tétényi Lapok“-at a magyarság szolgálatában. A levélhullástól pedig őrizze meg hazánkat az Ég!

M. K.

Budafokvidék jövője közgazdasági szempontból.

Ugy véljük, nem lesz az érdekesség híjjával néhány kis értekezés, melyet ezen lap megindulása alkalmából azon oeconomicus szempontból tárgyalunk, mely Budafok, Nagy- és Kistétény és Albertfalva községek egymáshoz való viszonyát tangálja.

Luther azt mondta, hogy a megismerés fontos bizonyítéka, ha józanul tudjuk, mit kérdezzünk. Nem akarunk tehát magának a felvetett kérdésnek bővebb fejtegetésébe belefogni addig, míg nem tájékoztatjuk a magunk tapasztalásán keresztül az olvasóközönséget oly irányban, hogy gazdasági szempontból Budafok és Tétény, illetve Albertfalva, milyen relációban vannak. És ha ezt sikerült egy relative helyes megismerés alapján megállapítanunk, úgy az ebből folyó következtetések, egy a valószínűség által támogatott eredményhez jutnak majd el, mely e lap, és egyáltalán a sajtó által rendszerint kezdeményezett irányban mutatják meg a várható fejlődés tendenciáját.

Budafok, mely környékével egyetemben Budapest területéhez tartozónak vétetik, — szerintünk elég helytelenül, — nem egyformán fogyasztó és termelő piac. Mert Budafok, tekintettel sok kereskedőjére és aránylag sok gyárára, mely ismét igen nagy számban munkásokat foglalkoztat, fogyasztó piac. Természetesen olyan értelemben, hogy az ipari termelés, mely magának hazai iparunknak egyik-másik ágában elég tekintélyes tényezőjét teszi, nem vehető a helyi viszonyok és szűkebb körben bírálat tárgyát képező gazdasági relációkban alapul, mert törekvésünk oda irányulván, hogy szociálpolitikai irányban a lehetőséghez képest a fogyasztó piachoz kötött munkásnép érdekét kellőképp megvédjük, keresni kell azon okokat, melyek egyik község termelését, annak fogyasztásával szemben megbénítják, viszont a másik községet ezen előbbi termelő piacának szolgáltaira utalják.

Ezen megállapítása céljából jellemeznünk kell a többi községek természetét is. Nagytétény nagyobbára földművelő és kisiparos község — volt, mert a nemrég megnyílt villamosvasuti összeköttetés által oly kedvező arányokban nagyobbodik a kilátás arra, hogy nyaralótelep lehessen, hogy pár esztendőn belül körülbelül ugyanoly jellegű fogd ölni, mint amilyennel Kis-Tétény, a majdnem tisztán nyaralókból álló hely, már most rendelkezik. És ekkor valószínűleg gazdasági szempontból is majd egyszerre nagy változást szenved, mert míg ma termelő piac, Kis-Tétény pedig fogyasztó, úgy ezen várható fejlődés szintén fogyasztó piaccá alakítja át. Ezen várható transformatio gazdasági szempontból ép oly kevésé fogja tangálni a többi községekhez való helyzetét, mint amily függetlennek tekinthető egyelőre is ezektől; azonban mégis bizonyos vonatkozásokban érezhetni az egymásra utalás szükségét, mert Budafok fogyasztó piacának ma még Nagy-Tétény termelő piacára óriási szüksége van. E két községnek quasi ki kell egészítenie egymást oly irányban, hogy Nagy-Tétény Budafok gaz-

dasági szükségletét lássa el, mert Budafok a fővároshoz közelebb esvén, annak termelő közönsége Budapest fogyasztó piacára szállítja fel termékeit, nem is gondolva arra, hogy az a szegény, Budapesthez kötött, rengeteg munkás és kishivatalnok mennyivel drágábban él meg a termelő által Budafokról a fővárosba s általa újból vissza vitt termékeken, mintha szükségletét Budafokon szerezhetné be.

Albertfalva jelenlegi helyzete már olyan, hogy ennek a fővároshoz való csatolása rövid időn belül várható. Így ingerentiaja Budafokon át Tétényre vagy magára Budafokra csak úgy lehetne, ha csekély termése azoknak, és nem a fővárosnak jutna, vagy ha lakói, ipari vagy kereskedelmi tekintetben Budafokra lennének állandóan utalva. A nagy város felé való gravitálás azonban ugyis fejlődési tendencia, ettől elterés nincs és így csupán azon remény, hogy a fővároshoz való közelsége folytán teljesen megszűnik Budafok és 2 Tétény fogyasztó piaca lenni, emelheti e 3 utóbbi község érdekközösségét. Ez pedig végeredményeképp a nagyobb iparu Budafokot rendezett tanácsu várossá fogja fejleszteni.

Nem kell azt hinni, hogy ez a fejlődés a lakosságot aránytalanul nagy megterhelésekkel illetté. Mert mihelyt a fejlődés oly fokú, hogy a magasabb községi alakulás előfeltételeit elérte, minden esetleges újabb megadóztatása a lakosságnak amugy is másodrangú kérdéssé törpül. Végre is feltételezhető, hogy az ipari fellendülés, nagyobb kereskedelmi conjuncturák, intelligencia stb. mind oly mértékben befolyásolják a magasabb községi alakulást, hogy magának Budafok benszült lakosságának is dorogál majd a „község“ elnevezés.

Ezen további phasisaiban aztán a többi környékbeli községet tehetné meg Budafok a maga termelő piacának, aminek szükségessége amugy is bekövetkezik, mihelyt Nagy-Tétény a fentemlített módon megszűnik főbb termelő piac lenni.

Hogy ez mind elérhető legyen, már pedig egy történelmi relativitás határain belül, — amint mondani szokták, ha valami kívánatos, — meg kell hogy legyen: elengedhetetlen gazdasági törvények betartását kell szem előtt tartanunk, melyeknek componentei azonban nemcsak hogy nem hiányzanak, de határozottan felesleges mértékben vannak meg.

Természetes, hogy csak általánosságban jelölhetők meg ezen tényezők egy rövid cikk keretében, de a tulajdonképeni direktivákat meg kell hogy adja maga a tapasztalat, már pedig nem vélelmezhető, hogy bármely község ennek híjjával volna.

Budafok pl. ipari termelés tekintetében, természeti előnyök, u. m. fekvés kedvező volta, főváros közelsége, evidens szükséglet, biztos fogyasztási piac, közlekedés kitünősége stb. révén, óriási fellendülést tanusíthatna. Nézzük meg a külföldet. Vagy menjünk csak Bécsig. Ezek az „elővárosok“ mindmégannyi gyártelepekkel telített városok. És ha nem is a gyáriparral, de a műiparral foglalkozók is mindig biztos fellendülést jelentő tényezők. Már pedig a műipar folytatására kitűnő helynek bizonyuina Budafok. Ha másképp nem, önségélyre támaszkodva. Így is figyelemmel kísérheti a műiparos szakmabeli iparának technikai fejlődését, az üzem nyitásait, javításait, a fővárosban tapasztalt haladásokat. És emellett még inkább elsajátíthatja a tisztességes verseny elveit; üzemköltségei a lehető legcsekélyebbek, fogyasztó piaca biztos. Megfigyelheti a fővárosi fogyasztó piac igényeit és birtokában van a legolcsóbb forgalmi eszközöknek, hálás piacra talál, megbízható közvetítőket tarthat.

Föltéve most már a társulás lehetőségét, mely rokonérdekek által biztosítva van, a tőke erős pénzcsoporttal szemben oly hatalmas factor, mely az ipari fellendülés biztosítója. Ez volna a perspectiva, melynek peripheriáját növeli még azon indokolt

valószínűség is, hogy a kormány nem mutatkoznék szűkkeblűnek az ipar támogatása terén. Kellő érdekképviseltek ezen nagy feladatok teljesítését különösen kedvező kilátásokkal kecsegtetik. És itt kezdődne a kereskedelem, amely azonban már a fogyasztó piacon bonyolódna le.

Ez tehát Budafok életerejének kutforrása, melyet kimerítenie a bizonyosan létező akarat megnyilvánulásának kérdése.

Hogy mily irányban alakulna a többi község termelése, illetve fogyasztása, milyen lenne ezek beálltával a gazdasági kép, az nem is lehet kérdés tárgya. Aminthogy a nagy fogyasztó piac termelésre készíti a gazdasági függésben lévő, öt körülölelő kisebb helyeket, úgy lenne Budafok is központja, irányadó piaca Nagy-Tétény, Kis-Tétény és talán Albertfalvának is, mely utóbbi azonban, a közelfekvő átalakulás valószínűséghez képest, amugy is igen kevéssé gyakorolhat befolyást gazdasági szempontból a piacalakulatra.

Dr. Szerényi Gyula.

Budafoki problémák.

A kőházak.

Kegyetek most, kegyelmes, méltóságos, nagyságos és tekintetes asszonyaim, kis-asszonyaim és uraim, kik Budafokon és vidékén földi életükben legfeljebb csak gondolatban jártak, ha valami uton-módon kezükbe kerül ez a budafoki ujság: azt fogják gondolni, hogy itt olyan házokról lesz mindjárt szó, amelyek köből vannak. Magam is abban a véleményben voltam, mikor először hallottam a budafoki „kőházak”-ról, de azután öszülő fejem rájött arra, hogy valami huncutság van a dologban. Csak hívják kőháznak a kőházat, bár nincs köből, amint a színház sincsen színből, ami somogyi nyelven a fészert jelent.

Ha valamelyik szép napos novemberi délután rászánják magukat kegyetek arra, hogy szótfogadjanak öreg ciceronejuk tanácsának és kiatomobiloznak vagy magánfogatjukon kirobognak, esetleg a villamoson kiutaznak a budafoki sörházig, onnan mindenki megmutatja szívesen az utat a kőházak felé. Ha pedig idáig elfáradnak: elmondhatják, hogy nagy utazást tettek meg, mert jó fél óra alatt eljutottak Ázsiába és vissza jutottak a kőkorszakba.

És látni fogják majd kegyetek, amit talán öreg mentorunknak el sem hisznek, hogy vannak még barlanglakók szép Magyarországon, még hozzá elég szép számmal és itt, a pompás, cifra, fényes Budapest közvetlen közelében. Nem egy ház van a föld alatt, hanem egész város, magánházak és bérkaszárnnyak. Több százra megy a földalatti telep és néhány ezer lélek lakja ezt a rejtélyes városrészt.

Hogy készült ez a város? Persze kegyetek, kedves olvasók, most azt hiszik ott Budapesten, hogy mérnökök, építészek vagy legalább is a nálunk közismert okleveles tótok (mert remélem, már ehhez is oklevél keli és doktori diploma) építették. Hát kérem, tévednek alaposan. Kiának először egy 3—4 méter mély gödröt; ez lesz az udvar: ebből azután barlangokat vájnak a földbe, egyet vagy többet, aszerint, amint egy szobás konyhás, vagy két szobás, vagy több lakásos lesz a készülő „kőház”. A falat belül beemeszelik, alul a földjét kisározzák, ajtót ablakot tesznek rá s behurcolkodhatik a „partáj”. Padióra nem gondol senki, a lakó se (minek? ugy is elrotadna!) a háziur se. (minek? még azt is?) És egy ilyen egy-szoba-konyhából álló lakásnak az ára negyven forint egy évre.

De nehogy azt higgyék most kegyetek, hogy drága a lakás, mert olcsó az, nagyon olcsó. Sok szabaeság jár még hozzá. Sza-

bad kis baromfi udvart csinálni a ház tetjére, szabad uszni a lakásban ha befolyik az eső és szabad káromkodni is, ha arra ébred a lakó, hogy a víz fölemeli az ágyát a szobában. Sőt szabad reggelenként a havat kidobálni az udvarból föl az utcára, ha ugyan egészen el nem temette a konyhájuk ajtaját. De ez sem nagy baj. Legalább nem kell addig munkába menni, míg valamelyik könyörületes szomszéd kiassa őket.

Ha azután végignézték ezeket a „lucus a non lucendo” kőházakat: menjenek szépen haza Európába, ébredjenek fel ismét a huszadik században és olvassák el a kispesti munkásházak név alatt épülő villatelepről szóló hírlapi ismertető cikkeket. Azután ne sajnáljanak érdeklődni, hogy minő protekcióval juthat oda lakni az arra szoruló család. Végül pedig sajnálkozzanak azon, hogy nem olvashatják a statisztikai adatokat arról, hogy az ottani lakosok közül hánynak lesz 2000 koronán aluli évi jövedelme... Talán egynek sem.

Talán olvastak arról is már kegyetek, kedves olvasók, hogy széles magyarországon épülnek ezek az u. n. munkáskolóniák. S arra is emlékeznek talán (hogy is ne emlékeznének, mikor én, megvénült aggastyán, szintén emlékszem még reá,) hogy mult évben mikor a lapok hírt hoztak a rudolfsnádi barlanglakásokról, mily gyorsan pár nap alatt künn volt a miniszteri biztos és pár hét alatt hozzáfogtak a munkáslakások építéséhez. Ott — Rudolfsnádban. És annak a torontálmegyei községnek derék sváb lakói már csinos házacskáiban isszák a jó söröcskét.

Valamikor, ifju koromban professzor voltam, akkor a felálitott tételeimből le szoktam vezetni a következőt. Most késő öregségemre, világért sem teszem ezt, sőt kegyeteket sem akarom arra bírni, hogy a fölhozott tételeimből vonják le a következtetéseket. Hanem a naplómba beírom magamnak a következő kérdéseket: 1. Azért nem építenek-e Budafokon munkásházakat, mert itt kellene a legsürgösebben? 2. Azért nem építenek-e, hogy Budafokot mint kőkorszak egyik emlékét mutogassák az erre tévedő európaiaknak? 3. Azért nem építenek-e, hogy ázsiai őshazánk iránti tiszteletből itt tartsanak fenn emlékül egy Ázsiát?

Önök még, kegyelmes, méltóságos nagyságos és tekintetes hölgyeim és uraim, talán meg fogják kapni ezekre a kétségkívül érdekes és izgató kérdésekre a választ. Vagy ha önök nem is, talán valószínűleg akkor, ha ilyen őszhaju aggastyánok lesznek, mint a Kegyetek fiatal szívű, őszbecsapzó-haju problémakutatója...

Tétényi levél.

A tél és a villamos.

Le a kalappal uraim; igazán egy szavuk sem lehet többé a ritka közlekedés miatt. Budafok hosszú esztendő után érte el a fővárossal való közlekedés sűrűbbé váltát: mi, boldog tétényiek, egyszerre belecsöppentünk a forgalomba.

Csakhogy van ám sok jó magyar példabeszéd s a sok között nem utolsó az sem, hogy: adtál Uram esőt: nincs köszönet benne.

Negyven-negyvenöt perc a villamos menetideje, néha több is. Ez pedig egy kissé több, amit téli hidegben kibír az ember. Hát még egy szegény, álmos, didergő iskolás gyermek!

Föl a kalappal uraim; meg a gallérral is, és vacogó foggal elmélkedjünk azon, hogy vajjon hány fillérrel lenne kevesebb a villamosársaság osztalékja, ha x hectoratt villamosáramot a kocsik fűtésére használna fel!

Ne beszéljünk arról, hogy az európai nagy városok közötti villamosai mind fűtve vannak télen; ne beszéljünk arról, hogy vidéki magyar városokban is, pl. Miskolcon, fűtött villamos kocsik járnak. Hanem emlékezzünk csak vissza: valamikor a mi villamosunkon is volt fűtő készülék.

Hova lett ez? Mi lett vele? Eladták? Ellopták? Fogason függ, rozsdá marja? Füstre tették, hogy jobban elálljon?

Vártuk, hogy a közvetlen forgalom megnyitásakor ez is használatba vétetik: s nem történt meg. No megállj igazgatóság, gondoltuk; megnyílik a Tétény-déli vasúti vonalrész, lemegyünk majd szakaszjeggyel a déli vasútig s onnan fűtött vasúti kocsiban zónázunk be Budapestre.

Allah fülei hosszuk, mondja a török; hanem a t. igazgatóságé is jó hosszú lehet ám. Ugyáltszik, meghallotta-e tervet. Déli vasút? Abból nem esztek! És elmaradt a Tétény-déli vasúti vonalrész megnyitása tavaszra. Akkor már nem kell félni a meleg konkurencijától.

December van, a hőmérő a 0 alatt áll. Mikor lesz fűtés? kérjük mi, boldog és didergő tétényiek. A fűtés azonban késik. Aunyt se mernek mondani, hogy: majd ha fagy. Mert már az is itt van, vagy legalább is itt lesz.

Valaki pedig a villamos urai közül jöjjön ki egy este Téténybe; keljen fel másnap reggel hat órakor; képzelje magát iskolába induló, fázós gyereknek (vagy akár lányának is) és induljon be Budapest felé. Hallgassa ki azután félfüllel az utasok jókívánásait s jelentse virágos nyelven (másként alig merné) az igazgatóságnak, hogy mit tapasztalt. Jót állunk, hogy két nap alatt be lenne rendezve a fűtés anélkül, hogy lagyna. Mert hiszen csak egy szó, csak egy kis összetartás, és a részvényeknek is befagyhat ám elég szépen és elég gyorsan.

△

Heti hírek.

Lapunk főszerkesztője eljegyezte Augenföld Margitot, Augenföld J. L. a Magyar Általános Hitelbank igazgatóhelyettesének leányát.

A villamos Bár már nem aktuális, de mégis följegyezzük krónikánkba, mert november 19-ike fontos határnap a budafokvidéki községek történetében. E napon adták át a nyilvános forgalomnak a Budapest-budafoki h. é. villamos vasút második vágányát. A műtanrendőri bejárásra kiküldött bizottságban a kereskedelmi minisztert Koromzay Frigyes főfelügyelő, a vármegyét Szabó Géza főjegyző és Bauer Bodog mérnök, a h. é. villamos vasutat pedig Széll Árpád igazgató, Kriszten Szilviusz és Bicskei Jenő mérnökök képviselték. A forgalom most Budapest és Budafok végállomás között a reggeli és kora esti órákban 10, egyébkor 20 perces, Budafok és Nagytétény között pedig csaknem egész nap 20 perces. A kocsik az egész vonalon lírával járnak, a csiga-vezeték még csak a telepen van meg. A villamos közvetlenül Nagytétényig megy, átszállni nem kell s a tavasszal, mint jó forrásból értesülünk, a Nagytétény déli vasúti állomás közli vonalrészét is átadják a forgalomnak.

Az esküdtbírák kisorsolása. A pestvidéki törvényszéken a december 11-ig tartó esküdtbírási ülészakra kisorsolt esküdtek között budafoki vagy környékbeli egy sincs. Az egész Duna-jobbpartot egyetlen esküdt: Meller Rudolf törökbalinti földbírtokos képviseli. Talán lehetne beszélni arról is, hogy az esküdtbírák közé legalább bizonyos százalékkal, a vádlottak lakóhelyeiről hívjanak be esküdteket. Ők bizonyosan jobban ismerik a bűncselekményt és a tetteket, az előzményeket s a

tett belső rugóit, mint a távolból odacsöp-pent közömbös, a vádlottat először akkor megpillantó idegen esküdtbírák.

A földalatti kábelek. Tudvalevő, hogy a fővárosban a táviró és távbeszélő hálózat legnagyobb részét földalatti kábelekben van véveve úgy, mint a villamos társaságok vezetékei. Mivel a villamos vezetékek áramai a táviró és távbeszélőhálózatot károsan befolyásolják; a kereskedelmi miniszter a teendők megvitására ankétot hívott össze. F. hó 3-án d. e. tartották meg Budapesten, a Nagymező-utcai telefonközpont épületében a szakértekezlet, melyen a Budapest-budafoki h. é. villamos vasut is kiküldött mérnöke által képviselve volt. Községeinket annyiban érdekli a dolog, mert a telefon és táviró forgalom itt is sokat szenved e miatt, lévén ezek vezetéke is, úgy mint a vilamosé, szintén földfeletti.

Küteges tifusz Budafokon. A biai járás főszolgabirójának Pestvármegye alispánjához intézett távirati és írásbeli jelentése szerint Aszmann Frigyes budafoki lakos küteges tifuszban megbetegedett. A betegség eredete nem volt megállapítható mert a beteg mint utazó az ország különböző vidékeit bejárta. A szükséges óvintézkedéseket a hatóság már a betegség kezdete alkalmával megtette. A beteg külön, szellőzött világos szobában fekszik, szakszerű gyógykezelésben részesül, betegsége középsúlyos és felgyógyulása várható. A szükséges fertőtlenítést szublimáttal és karbollal gondosan eszközölték, a beteget fertőzésnek amugy is kitett neje ápolja, míg a gyermekeit a község által felügyelt ápolóné gondozza. Szigorú intézkedések történtek arra nézve is, hogy a beteggel idegenek ne érintkezzenek, sőt lakóházához se közeledjenek. Pest vármegye alispánja az esetről a belügyminisztériumot azonnal értesítette. A belügyminisztériumnak több gondot kellene fordítani a pestkörnyéki községeknek egészségügyi viszonyaira, feltétlenül kórházakat és fertőtlenítő intézeteket kellene felállítani, mert így a főváros is állandóan ki van téve a fertőzés veszélyének.

Ismét villamos karambol. Tegnap, f. hó 4-én reggel háromnegyed nyolckor a Fehérvári-ut torkolatánál egyik Budafokra menő villamos vasut ismét elütött egy téglát szállító szekeret. A kocsis idejében leugrott, a ló is csak kisebb sérülést szenvedett, hanem a kocsi összetört. A vizsgálat folyamatban van.

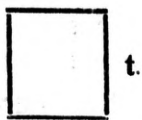
Lycenmi előadások. A budafoki lyceum f. hó 9-én este 8 órakor rendezte legközelebbi felolvasását a polgári iskolában, melyen vetített képekkel az ókori Rómáról értekezik dr. Stermeczky Vince polgári iskolai hittoktató. Az előadás iránt általános az érdeklődés.

Fejtörő.

I.

Melyik azon erdélyi város, melynek eleje Abaujtorna, vége pedig Pozsonymegyében van?

II.

e

III.

Nincs vége, tehát vége van. Mi az?

Tudnivalók:

1. Megfejtési határidő: 1909. december 10.

2. A megfejtések a szerkesztőség címére nyílt levelezőlapon küldendők be.

3. A legalább két rejtvényt helyesen megfejtők között

Jókai Mór összes műveit 100 diszkötésben sorsoljuk ki.

4. A megfejtéseket, megfejtők és a nyertes nevét lapunk 3-ik számában közöljük.

5. A pályázatban, tekintve hogy a nyermény értéke 500 korona, csak lapunk előfizetői vehetnek részt.

Budafok-Tétényi Lapok.

Ezennel előfizetést nyitunk a „Budafok-Tétényi Lapok“-ra. Kérjük Budafok, Nagy- és Kistétény, Albertfalva, a Baross Gábor-telep, Érd, Sósut, Szentpéter, Budaörs, Köerberek, Biatorbágy és Martonvásár azon intelligens közönségét, mely szükségét érzi egy modern hetilap fennlálásának: legyen szives saját érdekében előfizetni lapunkra.

Előfizetési áraink:

Egész évre 5.— kor.

Fél évre 2.50 „

Negyed évre 1.25 „

Előfizetések postautalványon a „Budafok-Tétényi Lapkiadó R. Társaságnak, Budafok“ címre küldendők.

Most belépő előfizetőink a lapot ez évben teljesen ingyen kapják.

A kiadóhivatal.

Rögzazdaság.

Külkereskedelmünk hanyatlása

Az 1909-ik esztendő emlékezetes lesz közigazdasági életünkben. Az előző évek aránylag kedvező külkereskedelmi mérlegei után ugyanis az 1909. esztendő igen szomorú változást jelent, mert máris megállapítható az, hogy ebben az esztendőben igen nagy behozatali többlettel lesz dolgunk, amire szomorúan jellemző az, hogy még buzából is, amelyből pedig mindig kivitelei többletünk volt, már eddig is kb. 12 millió koronányi behozatali többletünk van. A statisztikai hivatal ma közzétette az október havi külkereskedelmi statisztikai adatokat, amelyek szerint behozatalunk értéke az előző évi 1307.7 millió koronával szemben ez év január—október havában 1453.6 millió korona volt s ebből 1074.3 milló korona Ausztriából való behozatalunkra esik. Kivitelünk az 1908. év első tíz hónapjához képest 29 millió koronával emelkedett, értéke 1296.5 millió korona volt, mely összeghez Ausztria 968.3 millió koronával járult. Az 1909. év első tíz hónapjában árumérlegünk összesen 159 millió, Ausztriával szemben pedig 105.9 millió korona behozatali többletet tüntet fel.

Behozatalunkban legnagyobb értékösszeggel a textilipar kész gyártmányai szerepelnek. Ez áruk behozatali értéke a folyó év első tíz hónapjában 422.4 millió koronát tett, mely összegben Ausztria 408.2 millió

koronával részesedik. Pamutszövetekből behozatalunk egymagában 183.3 millió koronát tett, gyapjuszövetekből pedig 113.6 millió koronát. Jelentéktelen behozatalunk volt még bőr és bőrárubból: 75.2 millió korona (ebből 66.4 millió Ausztriából), vas és vasárubból 81.9 millió korona (ebből 70.1 millió Ausztriából). Kivételesen nagy összeggel, mintegy 65.4 millió koronával szerepel az 1909. év első tíz hónapjában buzabehozatal értéke, úgy hogy e fontos exportcikkünkben a behozatal már eddig is majdnem 12 millió koronával haladja meg a kivitel értékét. Legfontosabb kiviteli cikkeink ezuttal is a gabonaneműek és a liszt. Az utóbbiból január—október havi kivitelünk 171.1 millió koronát tett (1908-ban 156.1 millió korona), amiből 159.4 millió korona értékű Ausztriába szállított. Buzakivitelünk értéke 53.5 millió korona volt (az előző év első tíz havában 74.9 millió) összes gabonalisztmensekből, hüvelyesekből 418.5 millió koronát tett a kivitel, 12.4 millióval haladva meg a múlt év első tíz hónapjának kiviteli értékét. A vágó- és igásállatok kivitele az előző év első tíz havának eredményéhez képest emelkedett 204.3 millió koronáról 227.4 millió koronára. Sajnos, ugyanígy emelkedett a hus ára is. A faneműek kivitele valamivel csökkent, dongakivitelünk az előző év első tíz havának kiviteléhez képest 1.3, bárdolt és fűrészelt épület és műfakivitelünk 4.6, nyers műfakivitelünk pedig 1.2 millió koronával volt kisebb.

A Budapesti Központi Tejcsarnok Szövetkezet November 21-én tartotta meg XXVII. évi rendes közgyűlését gróf Keglevich Gábor elnöke alatt. Az igazgatóság jelentéséből a szövetkezet örövendetes fejlődése állapítható meg. A lefolyt üzletévben a szövetkezett 94 üzletrésszel szarapodott és a tejszállítás a tavalyi 18 millió literrel szemben 23 millió literre emelkedett. A közgyűlés a jelentést egyhangulag tudomásul vette, az igazgatóságnak és a felügyelő bizottságnak a felmentvényt köszönete kifejezése mellett megadta. Az igazgatóságnak belépő tagjai gróf Keglevich Gábor és Szemere Huba, valamint a felügyelő bizottság régi tagjai újból megválasztottak. A közgyűlést követő igazgatósági ülésen elnöké ismét gróf Keglevich Gábor választott meg.

A Kőbányai polgári serfőző r. t. november 28-án tartott közgyűlése az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentéseit tudomásul vette és elhatározta, hogy a 16. számú részvénytulajdonosokat november 29-től kezdve 16 koronával váltja be. A részvényeket beváltja a társaság pénztárán kívül a Magyar Leszámitoló és Pénzváltó Bank, az Angol-Osztrák Bank budapesti fióktelepe, továbbá az Angol Osztrák Bank Bécsben. Az igazgatóságba madarasi Beck Miksa, szegedi Lukács József és Posch Gyula újra és tőszegi Freund Emil (mint új tag) beválasztottak. A felügyelő-bizottság eddigi tagjai újlag megválasztottak.

Nem lesz kamatadó. A pénzügyminiszter kedvező alakulása arra bírta a nagyobb pénzintézeteket, hogy 1910. január elsejétől a náluk betéti könyvekre és pénztárjegyekre elhelyezett összes betétek kamatai után járó tőkekamatadót ezután sajátjukból fizetik, Ebből következik, hogy

ettől az időponttól az eddig alkalmazott bruttó kamatláb helyett a betétek nettó kamatlábbal fognak kamatozni. A pénztézetek közül eddig a Magyar Általános Hitelbank, a Pesti Hazai Első Takarékpénztár-Egyesület, a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank, a Magyar Leszámitoló- és Pénzváltó Bank, a Magyar Oroszországos Központi Takarékpénztár és az Egyesült Budapesti Fővárosi Takarékpénztár publikálta ebbeli elhatározását.

REGÉNY.

A Pál-utcai rejtély.

Írta: Conen Doyle.

Angolból fordította: Péchy Erzsike.*)

I. fejezet.

(mely egy ismeretlen ország egyik kis városába viszi az olvasót.)

Hoffmann gróf már harmadszor nyitotta ki dolgozószobájának ablakát és kihajolva, aggodalmasan tekintett ki a sötét éjszakába.

Valahol messze tizet ütött az óra s a zápor, mely mennydörgés és villámlással vegyülten hét óra óta zuhogott alá a földre: Budafok városának különben is elhagyott utcáit még inkább elhagyatottakká tette.

Ez a kis város egy messze levő, exotikus országban: Magyarországon fekszik, mindjárt a főváros szomszédságában és lakói egy szálalig mind az ősi tiszta magyar törzsből származnak.

Hoffmann gróf villája a város legelőkelőbb utcájának, a Pál-utcának végén volt, sőt néhány üres házhely el is választotta a várostól. A villa nem utcaszinbe, hanem bent, gondozott kert közepére épült s egyemeletes épület volt, melynek udvarában még — kissé távolabb, állt a kertész kicsi házikója is.

A tágas dolgozószobában, melynek falait falfaragványok és keleti szőnyegek, kitömött állatfejek, agancsok és fegyverek díszítették, mennyezete pedig festett osztopokon nyugodott: tökéletes sötétség volt s csak mikor néha-néha villám hasította ketté egy pillanatra a sötétséget: akkor lehetett volna látni a gróf alakját is.

Magas, őszhajú és ráncos arcú férfi. Gyors tekintetű szemjárása, ideges, izgatott pillantása, soha nem mosolygó sovány arca valami titokzatosságot árultak el róla, mely különben egész életében megvolt.

Ha valaki végignézett e férfian, bizonyára nem tudta volna megmondani, hetven éves-e vagy ötven?

Valahányszor mély gondolkodásba merült, ez pedig sokszor előfordult, úgy látszott, hogy életkora egész terhével súlyosodik rá s elaggott öregnek lehetett tartani. Néha azonban — minden ok nélkül — e meghajlott alak fölegyenesedett, szemei tűzben égtek s arca egészen kipirult.

Hoffmann gróf körülbelül 15—16 évvel ezelőtt került Budafokra. Hogy honnét jött: azt senkisé tudta. Egy másfél-két évesnek látszó leánygyermek, ennek dadája s egy hatalmas bernáthegyi kutyája volt az összes kísérete. Megvett azután itt egy üres telket, arra építtetett egy erősfalu, modern villát, várszerű kapukkal és ablakokkal; alig járt valahová; ha beszélt, németül beszélt; a külvilággal főleg csak kertésze útján érintkezett. Kis lányához

*) Nem akarjuk megváltoztatni a neves angol író egy szavát sem, azért szószerint hoztuk hazánkról való ősmertető sorait, liabár azok jórészt nem is fedik teljesen a valóságot. De hát ilyennek képeli egy angol író Magyarországot.

angol nevelőnőt hozatott, de egy éve már ez is visszautazott Angliába. Roppant gazdag lehetett; de hogy honnét szerezte vagyonát: arról nem lehetett megtudni soha semmit.

Azóta pedig elmúlt 16 esztendő; kislánya (mert annak kellett lenni) felnőtt; közben meg is ismerkedett egy-két fiatal emberrel s a vége az lett, hogy csinos fiatal huszárhadnagy eljegyezte. Ma volt az esküvő.

A villa ablakjai mind világosak, belül néhány előkelő vendég és Budapestről kihozatott pincérsereg sűrűg-forog; a fiatal pár a féltizenkét órai gyorsvonattal fog nászutra indulni Velencébe.

A gróf pedig ott áll sötét szobájában, egyedül az ablaknál és néz-néz ki merően a sötét éjbe.

Az eső még mindig zuhogott s a járda csillogott a nedvességtől. A szél oly hevesen futta az utcát világító olajlámpákat, hogy azok minduntalan kialvással fenyegettek. Azon heves, viharos éjjelek egyike volt, melyek még szeptember havában is gyakran előjönnek s az utcákat pár óra alatt patakmedrekké változtatják.

(Folytatása következik.)

Meghívó.

A „Budafok-Tétényi Lapkiadó Részvénytársaság” 1909. évi december hó 27-én, d. u. 3 órakor, Kistétény 70. szám alatt tartandó

harmadik rendkívüli közgyűlésére.

Napirend:

1. Igazgatóság jelentése.
2. Felügyelő bizottság jelentése.
3. Az igazgatóság javaslata az alaptőkének 100.000 koronára való fölemelése iránt.
4. Alapszabálymódosítás.

Kivonat az alapszabályokból:

19. §. A közgyűlésen minden részvényes minden birtokába levő részvény után egy szavazattal bír. Személyesen meg nem jelent részvényes magát csak szavazatképes részvényes által képviselheti, ki az igazgatóság által megszabott alakban szerkesztett írásbeli meghatalmazással tartozik képviselői minőségét igazolni.

21. §. Azon szavazásra jogosult részvényesek, kik a közgyűlésen részt venni akarnak, a közgyűlésre kitűzött határnap előtt nyolc nappal részvényeiket a szelvényekkel együtt a társaság ügyészségénél (Budapest, IV., Semmelweis-utca 4., dr. Lukács Imre ügyvéd urnál) letenni tartoznak. A közgyűlésre belépti jegyül szolgáló igazolványok ugyanígy adatnak ki.

Budafok, 1909. november 30.

Az igazgatóság.

Keresünk Budafokon, a község kezdeténél levő villamos állomás közelében, esetleg más alkalmas helyen május elsejére nagy lakást. Részletes írásbeli ajánlatokat dr. Lukács Imre ügyvéd ur (Budapest, IV., Semmelweis-u. 4.) címére kérünk.

Fölvétetnek nagy százalékkal utcai lapelárusítók. Jelentkezni lehet: Kistétény 70. szám alatt (Nicklász-villa) naponta délután 2 óráig.

Keresek nappali és esti használatra világos, tiszta, utcai szobát lehetőleg villamos mentén. Ajánlatokat „X. Y.” címre e lap kiadóhivatalának címezve, Budafokra kérek.

Ha lakása van bérbeadó, jelentse be írásban, pontos címmel és utolsó árral a kiadóhivatalnak, ahol azt nyilvántartásba veszik. **A tavasszal már Budapesten is árusítják lapunkat s a nyári lakást keresők, vagy vidékre költözők hozzájárulnak tudakozódni. A nyilvántartásért semmi díjat nem szedünk, közérdekből ingyen tesszük azt meg, csak akkor fizet mérsékelt díjat, ha lapunkban hirdetni is akarja a lakást, ami annál sikeresebb, mert mi viszont saját költségünkön fővárosi lapokban hirdetjük ezt.**

Nagy export cég keres nagyobb tételekben bort. Ajánlatokat: „Espagne” címre kér e lap kiadóhivatalába.

Jó fizetéssel előfizetés és hirdetésgyűjtők felvétetnek. Értekezni lehet Kistétény 70. szám alatt minden hétfőn délután 5 órától 7-ig.

Akar Ön 20 aranyat? Ha igen, úgy írjon meg azonnal minden budafokvidéki érdekes és igaz hírt, vagy eseményt, amint csak megtudja, a „Budafok-Tétényi Lapok” szerkesztőségének. Írja alá nevét és pontos címét. A legtöbb hír be- küldőjének félév múlva 20 aranyat fizet ki a kiadóhivatal.

Írógépkisasszony, ki a könnyvittelt is érti, magyarul gyorsítani tud és németül is ért: részvénytársasághoz kezdő fizetéssel felvétetik. Részletes ajánlatok referenciákkal Szabó Lajos urhoz, Budapest, IV., Királyi Pál-u. 18. címre küldendők.

Hirdetéseket fölvesz a kiadóhivatal

és a cégjegyzésszerűen aláírt igazolvánnyal ellátott meghatalmazottunk.

ÖN BÉREL

egy ócska zongorát vagy pianinót és

KIDOB

havonta 12 vagy 16 korona kölcsöndíjat, végre pénzt kiadta zongorája nincsen

HA FIZET

havonta 20 koronát, kap egy kiváló gyártmányu, legmodernebb ércpáncéltökés, keresztüros új zongorát vagy pianinót, nem ír alá váltót, nem állít kezeset, nem kötelezettje bankszövetkezetnek és idővel mégis tulajdona lesz a zongora. — Ilyen ideálisan szolid, liberális módon kapható kizárólagosan csak

„Musica” részvénytárs.

(igazgató: Sternberg Dezső.)

zongora eladási és kölcsönzési telepén

Budapest, VI., Teréz-körut 1a. (Király-u. sarok, az Orsz. Zeneakadémia közelében.)

Zongorák becserélése, javítása, hangolása legkülansabban. — Fenti rendszer kedvezményében egyelőre csak fővárosban lakók részesülnek. Telefon 4—81

Kovald fest, tisztít.
Gyár és főszékhely: Budapest, VII., Szövetség-u. 37.
Telefon 58-45.

Gyűjtőtelepek főváros minden részében. Képviseletek a vidék legtöbb városában.

Ganz és Társa

vasöntő és gépgyár r.-társ.
BUDAPESTEN.

Motorok benzin, spiritusz, gáz, szivógáz és kohógázüzemre minden nagyságban 3000 lóerőig. Üzemeltetés 1¹/₂ - 2 és fél fillér lóerőnként és óránként.

Emelőrudak, kézi-, gőz-, petroleum- vagy elektromos hajtásra.

Közúti hengerlőgépek. Gőzekék. Gőzmotoros személyszállító vasúti kocsik, kis és nagy vasutak számára. Miniféle vasúti kocsik személy- és teher szállításra.

Vasúti felszerelések. — Kéregöntésű kerek (Griffin rendszere).

Hengerszékek malmok számára kéregöntetű hengerekkel. — Mindenféle malomgépek. Egész malom berendezése és felszerelése.

Brikettsajtók szén, fűrészpor s effélék brikettelésére.

Speciális gépek a papír- és cellulozegyártáshoz.

Turbinák, minden egyes esetben a helyi szükségletnek megfelelően szerkesztve, tehát az elérhető legnagyobb hatások biztosításával

Transzmissziók. Füstemésztő készülékek. Gyári berendezések.

Árja gyűjtőtelepekkel és költségvetéssel szívesen szolgálunk.

RÖCK ISTVÁN

gőzgép-, gőzkazányár.
vas- és ércöntőde

Budapest, I. ker. Budafoki-ut.

KÉSZIT: gőzgépeket, gázmotorokat, lokomobilokat, gőzkazánokat, Röck-féle szab. füstmentes tüzeléseket, szivattyutelepeket, gőzmalom-berendezéseket, téglagyári, olajmalmi, olajgyártási és kékfestőgyári berendezéseket, hűtőtelepeket, jéggyárakat, hidraulikus sajtókat, vízműtelepeket, borsajtókat.

Magyar Fém- és Lámpaárú-gyár

BUDAPEST-KOBÁNYA.

Fém- és diszmű tárgyak. Petroleum-lámpák. Villamos és légszuszvilágítási testek. 1000 gyertya erejű Kitson-lámpák. Gázórák, vízórák, szeszmérők.

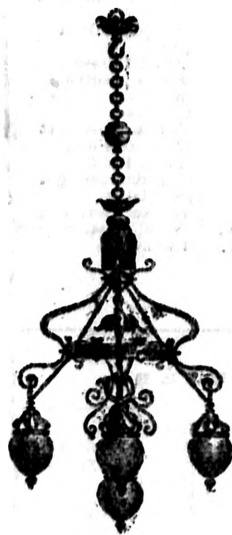
RAKTÁRAK:

Budapesten:
II., Szilágyi Dezső-tér 3.
V., Erzsébet-tér 16.
VII., Erzsébet-körút és Barcsay-utca sarkán.
VIII., Üllői-ut 2.
Calvin-tér sarkán.

Debreczenben:
Simmonffy-utca 4.

Kolozsváron:
Mátyás Király-tér

Pozsonyban:
Lőrinczkapu-utca

MAGYAR Nyugdíjbiztosító R.-T.

Központi igazgatóság:
Budapest, Erzsébet-körút 24.

Biztosít bárkinek orvosi vizsgálat nélkül:
aggkori nyugdíjat
rokkantsági járadékot
özvegyi nyugdíjat
és végkielégítést.
Mérsékelt díjtételek mellett!

Gróf Csáky László praktalvi vas és aczélgyár r.-t.

Igazgatóság: Budapest, IX., Csillag-utca 4.
(Telefon 65-45.)

Különleges cikkek:
Szerszám-tégelyaczel, gyorsesztergaaczel, Öntött gépaczel, kőfuróaczel. Marótárcsák. és aczéllemezek és szabadalmazott „AJAX” rugóspörtyök gyártása.

Walla József

aczelgyár részv.-társ.
Mozaik, műkőárúgyár és betonépítési vállalat.
Iroda és gyár:
Kizárólag: Budapest, Gizella-ut 38.
Telefon 59-90. ■ Alapított 1878. évben.
Elvállal: Vasbeton-, beton-, terrazo-, csatornázási-, burkolási- és műkőmunkákat.
Gyárt és raktáron tart: mindennemű burkolati lapokat, cementcsöveket, cementet és tűzálló-téglát stb.

Magyar ember csak magyar ásványvizet igyék!

Magyar ásványviz

forgalmi és kiviteli részvénytársaság ■■■ Budapest, V, Báthory-utca 5. szám

Kizárólag természetes

magyar ásványvizet hozunk forgalomba. Egy liter víz ára palackcsere mellett:

Borszéki Boldizsár, idült gyomor- baj ellen — — — — — 34 fill.	Baross, vesebaj ellen — — — — — 28 fill.	Horgász, étvágygerjesztő — — — — — 28 fill.
Borszéki Főkut, az ásványvizek királya közsvény ellen — — — — — 28 „	Borhegyi, huyghajtó — — — — — 28 „	Kászoni főkut, (Salutaris) jód és lithium tartalma — — — — — 28 „
Borszéki Kossuth, vérszegénység ellen — — — — — 28 „	Boholti, üdítő viz — — — — — 28 „	Répati, égvényes ásványviz — — — — — 31 „
Bodoki Matild, alkális savanyuviz 28 „	Eiőpataki, sárgaság ellen — — — — — 34 „	Székely-Selters, idült gyomor — — — — — 28 „
	Felsőrákosi Mária légcsőhurut ellen 28 „	bajok ellen — — — — — 28 „
	Hargitaligeti, üdítő ital — — — — — 28 „	Sztojka, cukorbetegség ellen — — — — — 34 „

Kérdezze meg az orvosát és megtudja, hogy a

természetes ásványviz

gyógyhatása és kellemes íze össze nem hasonlítható a mesterséges ásványvizekkel

Magyar ásványvizeinkkel a külföld majdnem összes gyógyvizei pótolhatók.

Tíz palackot már házhöz szállítunk.

TELEFON 162-84

TELEFON 168-82

LIKÓRGYÁROK, KERESKEDŐK ÉS PÁLINKAKÉSZÍTŐK
legmegbízhatóbb beszerzési forrása
baró Pászthory Árpád
Budapest, Dohány-utca 1.b. sz.

Aetherikus olajok, kompozíciók, eszenciák, rum, likőr és pálinkák, továbbá cukrászati kellékek és méregmentes ital-festékek ipartelepe. — Árjegyzékkel és mintákkal kívánatra szolgálók. Nagyobb megrendelésnél utazómat küldöm ki. — Versenyképesség bármely külföldi és hazai hasonló gyárral. — Óvakodjunk silány utáztatoktól.

Város Szanatórium
ÉS VIZGYÓGYINTÉZET

Budán, I., Városmajor-utca 6 i.
Dietetikai gyógyintézet belső- és ideg-
hetegek részére.

A Budai Szt.-Lukácsfürdő
Nagy szállodájában és Thermal-szállodájában lakás teljes ellátással naponként 10 koronától feljebb Minden szoba kilátással a Dunára.
Kénes iszapfürdők és iszapszórógátások
Szt.-Lukácsfürdő Részv. Társ.

Étvágyat javít, gyomorrontást megakadályoz a
KRISTALY-forrás

szénsavval telített ásványvíze. Legtisztább és legegészségesebb asztali és borvíz. Vidékre és külföldre kérjen fuvardíjmentes szállítástól árjegyzést és címezze:

SZT.-LUKÁCSFÜRDŐ KUTVÁLLALAT
Budapest-Budán.

A Magyar királyi államvasutak menetrendje.

A vonatok indulása Budapestről.

Ervényes 1909. október hó 1-től.

A nyugati pályaudvarról				A keleti pályaudvarról			
vonat-szám	óra	perc	vonat-neme	vonat-szám	óra	perc	vonat-neme
102	1	00	kol. ost. exprv.	1110	5	50	szv.
148	5	35	szv.	28	6	10	"
122	5	45	"	10	6	35	"
718	5	50	"	1508	6	50	gyv.
152	6	00	"	1002	7	00	"
4102	6	10	"	802	7	05	"
6502	6	35	"	906	7	10	"
150	6	45	"	1802	7	25	"
512	6	55	gyv.	402	7	35	"
1404	7	05	"	322	7	40	szv.
104	7	55	"	908	7	45	"
154	8	00	szv.	906	8	00	"
712	8	30	"	1508	8	10	"
4104	9	05	"	506	8	30	"
116	9	20	"	408	8	40	"
156	9	35	"	1008	8	45	"
708	9	40	gyv.	1708	9	00	"
6508	11	15	szv.	306	9	15	"
158	11	25	"	2	9	20	gyv.
				22	11	55	szv.

A vonatok érkezése Budapestre.

Ervényes 1909. október hó 1-től.

A nyugati pályaudvarra				A keleti pályaudvarra			
vonat-szám	óra	perc	vonat-neme	vonat-szám	óra	perc	vonat-neme
701 ¹⁾	12	50	kol. ost. exprv.	513 ¹⁾	4	40	szv.
145	5	25	szv.	645	5	00	tszsz.
723	5	30	"	339	5	10	vv.
725	5	35	"	303	5	30	szv.
4101	5	45	"	1707	5	45	"
139	6	00	"	909	5	45	"
6505	6	10	"	19	5	55	"
147	6	15	"	607	6	05	"
121	6	20	"	17	6	10	"
1407	6	35	"	11	6	25	"
217	7	05	tszsz.	405	6	30	"
709	7	15	szv.	319	6	50	"
727	7	25	"	1911	6	50	"
501	7	30	gyv.	1505	7	00	"
149	7	35	szv.	1807	7	10	"
117	7	40	"	507	7	20	"
4108	7	45	"	911	7	25	"
6501	7	50	"	321	7	30	"
151	7	55	"	311	7	40	"
131	8	10	"	1008	7	50	gyv.
719	8	25	"	1508	8	15	szv.
153	8	30	"	509	8	30	"
705	9	20	gyv.	813	8	45	"
1408	9	30	"	1007	9	05	"
4105	9	55	szv.	18	9	20	"
155	10	20	"	913	9	40	"
715	10	40	"	907	9	50	"
119	11	00	"	1101	9	55	gyv.
				5	10	15	szv.
				21	10	45	"

délután

714	12	05	szv.	Szeged, Szolnok
4104	12	10	"	Esztergom
160	12	15	"	Rákospalota-Ujpest
128	12	25	"	Nagyvaros
114	12	45	"	Wien
162	1	10	"	Dunakeszi-Alag
4114 ¹⁾	1	50	"	Piliscsaba
504	2	00	gyv.	Szolnok, Kolozsvár, Brassó, Szatmár-Németi
126	2	10	szv.	Párkány-Nána
164	2	15	"	Rákospalota-Ujpest
4108	2	20	"	Esztergom
106	2	30	gyv.	Wien, Páris
120	2	35	szv.	Galánta
704	2	40	gyv.	Bukarest, Bázias
722	2	45	szv.	Czegléd
6504	2	50	"	Lajosmizse, Kecskemét
166	4	10	"	Rákospalota-Ujpest
130	4	20	"	Nagyvaros
716	4	30	"	Szeged
108	5	15	gyv.	Wien
188	5	55	szv.	Rákospalota-Ujpest
124 ^{a)}	6	05	"	Nagyvaros
124	6	25	"	Párkány-Nána
724	6	30	"	Czegléd
4110	6	40	"	Esztergom
1406	6	50	gyv.	Berlin, Pozsony
726	6	55	szv.	Czegléd, Szolnok
170	7	15	"	Dunakeszi-Alag
728	7	35	"	Czegléd
6506	7	40	"	Lajosmizse
710	8	05	"	Bukarest, Bázias
132 ^{b)}	8	15	"	Vác
4112	8	30	"	Esztergom
172 ^{c)}	8	45	"	Dunakeszi-Alag
502	9	10	gyv.	Nagyvárad, Kolozsvár, Bukarest, Stanislau
1408	9	20	szv.	Zsolna, Berlin
118	10	00	"	Wien, Páris
706	10	15	gyv.	Szeged, Bázias, Bukarest
720	10	35	szv.	Kiskunfélegyháza
140	11	10	"	Nagyvaros
902 ^{d)}	11	20	kol. ost. exprv.	Belgrád, Konstantinápoly
702 ^{e)}	11	30	"	Bukarest, Konstantinápoly

délután

914	12	10	szv.	Kiskőrös
610	12	20	"	Arad, M.-Sziget
8	12	30	"	Szombathely, Wien
310	12	30	"	Hatvan
324	1	25	"	Gödöllő
1304	1	40	gyv.	Fehring, Graz
1504	1	50	"	Kassa, Popr.-Felka
912	1	55	szv.	Szabadka, B.-Bród
602	2	00	gyv.	Arad, Bukarest
4	2	05	"	Wien, Páris
404	2	15	"	Kassa, Lemberg
24	2	25	szv.	Bicske
312	2	30	"	Hatvan, S.-A.-Újhely
510	2	40	"	Szolnok
1002	2	55	gyv.	Eszék, Bosznabrod, Gyékényes
1022	3	05	vv.	Paks
904	3	20	gyv.	Bosznabrod, Belgrád
304	3	30	"	Konstantinápoly
1104	3	50	"	Ruttká, Berlin
1004	4	10	"	B.-Füred, Tapolca
326	4	25	szv.	Zágráb, Fiume, Róma, Nizza, Napoli
18	4	30	"	Komárom
6	4	35	gyv.	Győr, Sopron
328	5	20	szv.	Gödöllő
508	5	40	"	Kolozsvár, Brassó
308	5	55	"	Ruttká, Berlin
330	6	25	"	Pécel
916	6	30	"	Szabadka
314	6	40	"	Hatvan
16 ^{a)}	6	55	"	Bicske
1706	7	05	"	Msziget, Stanislau
16	7	10	"	Győr, Triest
316	7	35	"	Hatvan
1912	7	45	"	Pécs, Bród
1510	8	10	"	Kassa, Csorba
514	8	25	"	Szolnok
334	8	50	"	Gödöllő
1006	9	00	gyv.	Fiume, Nizza, Triest
1366	9	25	szv.	Fehring, Graz
608	9	30	"	Arad, Brassó
1506	10	00	"	Kassa, Csorba
910	10	10	"	Belgrád, Eszék, Sarajevó
406	10	15	"	Lemberg, Kassa
12	10	30	"	Máramarossziget
1010	10	40	"	Wien, Páris
338	11	10	vv.	Fiume, Napoli
422	11	35	"	Ruttká, Hatvan, Szerencs

délután

157	12	05	szv.	Rákospalota-Ujpest
159	12	55	"	Rákospalota-Ujpest
133	1	20	"	Nagyvaros
703	1	25	gyv.	Bukarest, Bázias
108	1	40	"	Páris, Wien
508	1	50	"	Nagyszombat, Kolozsvár, Tüvis, Szatmár-Németi, Szolnok
4107	2	05	szv.	Esztergom
161	2	25	"	Dunakeszi-Alag
163	3	00	"	Rákospalota-Ujpest
6507	3	20	"	Kecskemét, Lajosmizse
718	4	05	"	Szeged, Szolnok
127	4	10	"	Nagyvaros
4109	5	00	"	Esztergom
215	5	30	tszsz.	Erdőkújvár
165	5	35	szv.	Rákospalota-Ujpest
115	5	55	"	Wien, Berlin
707	6	35	gyv.	Orsova, Bázias
167	7	00	szv.	Rákospalota-Ujpest
105	7	10	"	Wien
711	7	40	szv.	Temesvár, Bázias
4113 ¹⁾	8	10	"	Piliscsaba
137	8	20	"	Nagyvaros
169	8	35	"	Dunakeszi-Alag
125	8	50	"	Párkány-Nána
107	9	05	gyv.	Wien
4111	9	25	szv.	Esztergom
6508	9	35	"	Kecskemét, Lajosmizse
1405	9	45	gyv.	Berlin, Zsolna
511	9	55	"	N.-Szeben, Brassó, Kolozsvár, Stanislau
171	10	05	szv.	Dunakeszi-Alag
129 ^{b)}	10	25	"	Vác
113	10	35	"	Wien
717	10	50	"	Szeged, Szolnok
901 ^{c)}	10	55	kol. ost. exprv.	Konstantinápoly
101	11	05	"	Belgrád, London, Ostende, Páris, Wien

délután

828	12	10	szv.	Gödöllő
1005	12	15	gyv.	Napoli, Nizza
609	12	30	szv.	Róma, Fiume
301	12	45	gyv.	Tüvis, Arad, Máramarossziget
7	12	50	szv.	Berlin, Ruttká
401	1	00	gyv.	Wien, Sopron, Szombathely
908	1	05	"	Szombathely
601	1	15	"	Lemberg, Munkács
1	1	30	"	Konstantinápoly, Bród
1901	1	40	"	Bukarest, Arad
1501	1	55	"	London, Páris, Wien
1801	2	10	"	Gyékényes, Eszék, Pécs, Bród
315	2	10	szv.	Bártfa, Kassa
23	2	15	"	Graz, Fehring
325	2	25	"	Szerencs, Hatvan
15	6	35	"	Bicske
325	5	25	"	Gödöllő
505	6	40	"	Győr, Veszprém
421	6	55	vv.	Brassó, Kolozsvár
3	7	05	gyv.	Debrecen
305	7	10	szv.	Szerencs, Hatvan
605	7	25	"	Wien, Sopron
907	7	35	"	Berlin, Ruttká
407	8	00	"	Brassó, Arad
1009	8	15	"	Belgt. l. Bród
1705	8	20	"	Munkács
28	8	35	"	Máramarossziget
1507	8	45	"	Fiume, Bród, Pécs
9	9	00	"	Stanislau, Msziget
381	9	05	"	Bicske
303	9	15	gyv.	Csorba, Kassa
1001	9	35	"	Wien, Graz
915	9	45	szv.	Pécel
403	9	55	gyv.	Berlin, Ruttká
905	10	00	"	Róma, Fiume
1303	10	10	"	Vinkoveze, Pécs, Triest
1503	10	20	"	Kiskőrös
547	10	35	tszsz.	Lemberg, Munkács
327	10	55	szv.	Máramarossziget
1109	11	10	"	Sofia, Belgrád
				Győr, Sopron, Csorba, Kassa
				Nagykátanya
				Gödöllő
				Tapolca, B.-Füred